

Johannes Corfinius

**Programma, Quo Ad Natalem Immanuelis Et Salvatoris Jesu-Christi, Sobria
devotione, & sacra sanctimonia celebrandum, Universos Academiae Cives
sedulo invitat**

Rostochii: Kilius, 1652

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734835213>

Druck Freier Zugang

RU Progr. 1652

Aug. Varennius

Joh. Corpinus

Aug. Varennius

Joch. Stockmann

Nicol. Schüpe

~~229~~
229
PROGRAMMA,

Quo

Ad Natalem

IMMANUELIS ET
SALVATORIS JESU-
CHRISTI,

*Sobriâ devotione, & sacrâ sanctimoniâ
celebrandum,*

Universos Academiae Cives sedulò invitât.

RECTOR

Universitatis Rostochiensis,

JOHANNES CORFINIUS

SS. Theol. D. Moraliû Professor,

& Pastor D. Mar.

ROSTOCHII.

Typis NICOLAI KILII, Academiae Typogr.

ANNO M. DC. LII.

Um miserrima modisq; omnibus
abominabilis Adamitica prævaricatio ad
extremas genus humanum redegisset an-
gustias, & præter temporalem æternam
quoq; & infinitam attraxisset perniciem,
immensa Conditoris *Φιλανθρωπία*, & Ser-
vatoris *Χρηστότης* inæstimabilis solamen penetrantius pro
sedando humanorum pectorum mœrore, & angore in-
effabili non habebat, quàm sacrosanctum de *Semine Mu-
lieris* promissum, proinde afflictissimis hoc revelabatur
Evangelium: **Semen Mulieris conteret ca-
put Serpentis.** Subolfecit Dæmon serpens anti-
quus, orbisq; universi seductor detestabilis. istâ ratione
non solummodò primatum suum omninò pessundatum,
& caput contritum iri, sed solaminis quoque rivulos in-
finitos hinc derivandos esse in universum gen⁹ hominū,
itaq; velut dolosis antehac technis & figmentis captio-
sis in miseræ voraginem detruferat parentes, ita dein-
ceps nunquam cessavit, ut effictis dolis & corruptioni-
bus speciosis hunc eminentissimum Evangelicum the-
saurum prorsus elideret, quocirca varios in scenam pro-
duxit *Χρισμάχες* qui omnem moverent lapidem, ut hoc
gratiæ & benignitatis fluentum obstruerent. Philo Ju-
dæus Allegoriam nobis obtrudere laborat, dum asserit,
Temperantiam esse, quæ caput Serpentis, Voluptatis
videlicet, comminuat, quam virtutem insignem à Mo-
se adumbratam adstruit: addit prætereà inter locusta-
rum genera in Lege fuisse licitum vesci animale, quod
ἰΦιομάχων nuncuparint. Sed illa recensuisse sufficiat. neq;
enim prolixiori digna erunt refutatione, cum nostrum
Sal-

SALVATOREM JESUM Unicum ἰσομάχον esse
 certissimi sumus; Sunt inter Christicolarum Magistros,
 qui de naturali odio serpenti cum hominibus interce-
 dente hoc accipiendum esse Clasicum dictum arbitran-
 tur, adeoque serpenti duntaxat animato poenas decer-
 ni; veruntamen licet promptè largiamur, serpenti quo-
 que naturali quamvis ἀλόγῳ animali supplicium fuisse,
 immissum. (vanitati etenim subjecta fuit creatura ob
 prævaricationes à genere humano perpetratas, Rom. 8.
 v. 20. decernebat namque hoc pro dominio suo in crea-
 turas absoluto Plastes Excelsus, ut rigorosam adversus
 humana delicta nemesis in oculis animisq; omnium expo-
 neret, unde exactè colligerent scelerum autores, haud-
 quaquam Numen transgressoribus parciturum, quod
 tanto justitiæ rigore bestiam, quæ instrumenti sup-
 plexerat vices, antehac puniverat) Inficiamur nihilo-
 minus odium hoc loco depingi naturale, sed rectiùs
 affirmamus, bellum istud ἀσπονδον delinearì, quod dein-
 ceptis inter Semen Mulieris & Serpentis introducendum
 erat, quod ipsum non est omnibus commune, sed dissi-
 dium est penitus singulare, cujus odii vestigia pasim in
 sacro promuntur Codice, Matth. 4. 1. Joh. 3. & Apoc. 12.
 Hac v. cum non succederet, alià Dæmon viâ rē aggressus
 est, ut hoc Evangelicum κειμήλιον depravaret & everte-
 ret, sed jubar veritatis objectas facile dispulit nebulas,
 Neque habet solidi quidquam fraudulenta Papicolarum
 depravatio, quâ ipsum falsare textum satagunt, & ista
 ad Genitricem detorquere, quæ soli in solidum adscri-
 benda erant Filio, anxie laborant; ficulneis enim qui-
 bus illi innituntur ratiunculis, qui robur inesse censent,
 næ isti cum ratione propemodùm insanire videbuntur.
 Quovis itaque auro charius esse debebat hoc spirituale
 Gazophylacium, quo uti tristissimæ quondam erige-
 bantur

bantur mentes, ita posteris solaminis scaturiginem pandet, præcipuè si animadverterint salutiferum hoc promissum Abrahæ in primis, Davidisq; sæculo præclarissimè fuisse illustratum, dum JEHOVA Viris sanctissimis pollicitus est juratò: *Benedictum Semen ex presapia ipsorum proventurum*, quod ipsum non nisi de Immanuele & Servatore JESU accipiendum esse, sacer Spiritus per *Ἰεσὺν ὁσόν* Paulinum testimonium abundantissimè & invictissimè comprobavit. Utinam verò nobis non esset negotium cum excetra, cui si unum amputaveris caput, alia protinus, & plura quidem repullulant. Non sufficiebat in fœdere antiquiori Messiaë hostes offendi, qui ausu furibundo se illius funes rupturos indicarunt, & consilia agitarunt contra Immanuelem; in ipso prohdolor fœdere Novo reperiuntur, qui se Christo sacramentum fecisse fervidè asserunt, immò non veritatis tantùm, sed honoris quoque Messiani se propugnatores acerrimos jactitant, qui nihilo secius opere annituntur maximo, ut argutiunculis undiquè corrasis, hoc *ὀμολογῶν μὲνως μέγα μυστήριον* evertant. Errorum cacoethes eructasse priscos Hæresiarchas Histores sacri vulgarunt, Arius perpetuò crepabat: *Erat, quando non erat*, undè divinitatem JESULI collabascere autumabat; Photinus *non essentia sed officio* duntaxat *DEU M esse* blasphemabat; Nestorius *nudum fuisse hominem* pronuntiabat, sed illæ blasphemiarũ nondum satis serpebant quisquilæ, nisi nova viperarum progenies sepultas, damnatasq; ex orco revocaret heterodoxas opiniones, Photinianos indigito, Socinianosq; & Servetianos, qui agmine facto veritatem divinitatis destructum eunt, & quantumvis Christo honorificum DEI haud denegent nomen, angvīs tamen in herbâ latitat, cum ipsum *non verum, sed ap-*
paret-

parentem, non naturalem, sed officialem, non proprium, sed adoptivum, neque genitum, sed effectum DEUM pronuncient, atque istâ ratione summum Incarnâtionis Myſterium, penitus annihilare contendant. Verùm istiusmodi factæ Incarnâtionis irrisoribus enucleatius evolvenda, ſiſtantur Spiritus Oracula, rationis decempedâ nō menſuranda, ſed fidem interim cœtus Chriſtiani ſolidiſſimè firmantia. Conſtat, quod ὁ λόγος αὐτὸς ἐγένετο, Johan. c. 1. v. 14. videlicet λόγος ζωῆς 1. Joh. 1. v. 1. (quæ vocula nunquam nudo tributa deprehenditur mortali) qui expreſſè Θεός indigitatur, Joh. 1. v. 1. *Caro factus eſt*, quæ phraſis non fragilitatem nudam indigitat, ſed eſſentiam humanam arcuſſimè λόγος unitam (illam namque voce σαρκὸς ſæpiùs exprimi ex Luc. 3. v. 6. & Matth. 24. v. 22. colligere promptum eſt) declarat. Urgendū prætereà, quod σαρκὸς καὶ αἱματός μετέχευε, ἐπὶ τὸ ἀγγέλιον Πηλαμβάνεται, ἀλλὰ πνεύματός τε Ἀβραάμ Πηλαμβάνεται. Pluscula ad hanc muniendam afferri poterant theſin, ſed impræſentiarum iſta coacervare nullâ neceſſitatis lege conſtringimur, ut pote certiores per Scripturæ viſcera Θεοπνεύματι redditi, veritatē Fidei noſtræ orthodoxæ immoto ſubſiſtere talo. Quo v. inſigniendi ſint titulo ipſi Adverſarii, ἵ ἰησοῦ ἐν σαρκὶ ἐληλυθός, inficiantes, jamdudum cœleſte Organon aperuit, videlicet quod non ſine ex DEO. 1. Joh. 4. Repudiatis proinde infauſti Socini commentis, & blaſphemis abominandis, quod corde credentes condimus, ore conſitentis promere nulli dubitamus, ſcilicet quod fidei ſpei quæ noſtræ anchora JESU ἐνοσίχμη Uni-Soli inconcuſſa adhæreſcat.

Adeſte ergo pectora Immanueli devincta, veſtrum recens-natum. eâ quâ par eſt, pietate & devotione ſummâ contemplamini JESUM. Cum Nathanaëli revelaret Philippus repertum eſſe orbis Meſſiam, quo de Mo-

fes & Prophetæ singuli fuissent vaticinati, admirabun-
 do animo reponerat: *Ecquid boni ex Nazareno proveniet*
oppido? sed regerebat citò Philippus: *Veni ac vide:* I-
 dem Vobis dictum putetis, quotquot JESU Fratri Ma-
 ximo fidem obstrinxistis, *Venite, videte:* nullæ in pecto-
 rum recessibus resideant dubii notæ, si quæ affuerint, re-
 moveantur protinus; accelerantes intuemini magnalia
 Dei, & Salvatoris Christi; adeste quæso, & quæ nunquã
 antea visa fuere, nec audita unquam, vos in Mysterio
 hoc stupendo vidisse non diffitebimini. Hodie invita-
 mini non ad Regum aulas, sed Christi vagientis cunas,
 neque ad regale palatium, sed ad Servatoris in lucem e-
 diti stabulum; Intuemini *DEUM in puero, Eternum in te-
 nero, gigantem in parvulo, leonem in agno, immò Majestatem*
DEI tremendam in vagiente puerulo. Non Dynastas Regesq;
 palatii suis superbientes, nevé Imperatores purpuram
 & diadema affectantes vobis sistimus, sed Regem Re-
 gum invictissimum in præsepi latitantem, pannis cin-
 ctum, fasciisq; obtectum laceratis; exactius hujus pon-
 derantes mysteria nihil præter pietatem ineffabilem, ni-
 hil præter humilitatem inæstimabilem offendetis: *in-
 tus fulget Majestas, sed foris conspicitur infirmitas, intus po-
 tentia, foris infantia, sublimitas intus, sed foris mera elucescit*
humilitas.

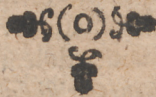
Nostri verò officii quid sit, quidve præsens in-
 jungat Festivitas Christicolis, scrupulose nunc qui-
 dem indagare haud necesse erit, sacer etenim Nuncius
 cælo delabens hoc exactissimè expressit, Timorem,
 videlicet deponendum, Gaudiumq; concipiendum esse
 demonstravit: Timoris sarcina amolienda erit, præci-
 piente Chorago Angelo; *Extimescere nolite,* neque e-
 nim more Cherubino, romphæam vibraturus erat coele-
 stis iste Interpres, neque occasione denuò occisurus ho-
 mines,

mines, quod olim Assyriorum evenisse castris comper-
tum est, neque maledictionis legalis tonitru postlimi-
niò erat revocaturus, immò exilii pristini horrorem,
culpæ metum, atque terrorem gehennæ extirpatum
accesserat. Non ergò est, quod ullum concipiamus tre-
morem, trepident increduli cum Herode persequente,
Judâ prodente, Hannâ iridente, Caiphâ subsannante,
Pilatoq; condemnante, nos metum relegaturi, namque
solatus est Jehova populum, afflictorumq; misertus. Fu-
giebat quondam ad auditam DEI vocem Adamus, sed
cum benedictum adsit Semen, nunc fugâ nullâ opus fue-
rit; timoris causa aderat equidem, cum sub maledicto
jaceremus miseri, sed pristina soluta est maledictio:
neque est quod amplius tristemur ob emissas voces.
Terra es, & in terram revertetur, namq; hodiè potius acci-
nitur, *Cælesti conjunctus in cælum assumetur*. Exempto itaque
timore ad gaudium invitat Angelus, cujus ipse nuncius
est omni exceptione major, quod catholicum & magnū
meritò pronunciat DEI Legatus; hujus enim nec longi-
tudo demonstrari, nec latitudo mensurari, neque al-
titudo poterit investigari; quo cum si universa orbis
terrarum conferantur gaudia, vix arenulis marisq; gut-
tulis erunt assimilanda. Antiquitus bini Messæ Præcones incom-
parabiles, (Esaïam atque Zachariam Vates hoc nomine landatos ex-
primo) in Veteri Testamento ad spirituale excitarunt gaudium Zio-
nis filias; nostras quoque hoc titulo excitari animas expendamus, &
ad lætitiâ promississimi simus, idcirco præsertim cum Apostolorum
Coryphæus nos denuo suscitet, inflammetq; suo Aphorismo: *Gaudete
in DEO*: attamen nihil æquè gaudii motus iteratos ciebit, quam An-
gelica exclamatio, *Annuncio gaudium magnum*. Sed ubinam gaudii indi-
cem? ubinam justissimè requisitum offendemus cordis ardorem? Re-
frixisse hodiè venerandæ Antiquitatis devotionem, fervoremq; penitus
deferbuisse non sine luctu publico dolemus atque tristemur. Egregiè
*in hanc rem Hieronymus: Recens Christi sanguis (affirmabat) in priscorum
corda*

cordibus fervebat, sed in modernorum hominum pectoribus congelatus deser-
buit, Omnes lætamur auro, nemo in DEO salutari nostro; oblivioni datus es
Domine instar demortui? Ubi fervor ille antiquus? ubi illa populi devotio? ubi
flagrans charitatis incendium? ubi indefessa laus & gratiarum actio? Hoc u-
nicum & maximum quondam fidelium erat negotium, in Domino gaudere, &
in illius exultare magnalibus. Nunc verò quid? O detestandam segnitiam! pul-
chre hæc & verè prolata sunt à Patre Orthodoxo, & in nostra aptissime
quadrant sæcula. Veruntamen si quid adhuc fervoris spiritualis residuum
erit, agite Christiani, de Edito JESU gaudium concipite, conceptum
sacrà exprimate devotione & sanctimonìa: *Exultate in DEO*, quia SAL-
VATOR *Natus est*, contremiscunt ad has voces auditas dæmonis satel-
lites, obstupefcunt ad istas Angeli sacri; liquefcere omnino debebat a-
nima quoque nostra ad illos sermones, spiritumq; in ipsis præcordiis
æstuarè conveniebat: *Exultate in DEO salutari*, neque mœror obstet, nam
JESUS solamen est, neque contemtus, JESUS gloria est, neque pauper-
ries, quia gaza est, neque infirmitas impediatur, virtus nostra JESUS est,
neque cruciatus, idem refectio est, neque mors ipsa, vita nostra JESUS
est: nulla criminum quantitas, nulla delictorum conscientia, nullus da-
mnationis horror nostram solennem interturbet lætitiã. Sacra medi-
temini in Natalitiã hac solennitate, & perituris mundi gaudiis, perni-
ciosisq; carnis illecebris nihil quicquam indulgeatis, multo minus (quæ
maleferiatorum aliquorù non infrequens est insolentia Studioforum)
clamoribus ac tumultu vos JESU exosos reddatis, sed in immortalis tri-
pudietis DEO nostro. Intrepidè gloriemini, sed modestè, sed devotè,
DEUS incarnatus, salus mea. a quo timebo? Nullus unquam propriam odio ha-
buit carnè, Spiritu adstruente, hinc promptè inferatis; *Caro es de carne*
nostrã, dulcissime JESU, non negabis consanguinitatem, nunquam, nunquam
carnem odio habebis propriam. Gaudii tui primitias in ærumnosã hæc val-
de degustamus, faxis pro tuã benignitate, ut messem uberrimam pro-
ventumq; gaudii amplissimum nanciscamur in æternitate,
ut exclament Animæ: SUFFICIT. NOBIS.

GAUDIUM, TUUM. SALVATOR.

JESU.

CHRISTUS imperat &
 CHRISTUS victor, & i
 Cunctorum dominantium su
 Cum quo vincere & imperat
 Aut regnare, beatus is triu
 Extruamus *μνημόσυνον* aram, a
 phali, & in medio aræ hoc e
 mandemus. Nunc facta salu
 virtus & regnum DEI nostri
 TI ejus; quia dejectus est accu
 strorum, qui accusabat eos an
 strum die ac nocte. Faciamus p
 soluto olim Romani triumph
 in Capitolio votis gratiarum a
 solemniter rito persolvebant,
 ACADEMICI, qui in CE
 phatis, & quos CHRISTUS
 tes, ut Apollolus loquitur, fi
 lumus, ut ferias hæc Pascha
 rum devotione & debitâ gratia
 bretis. Bonam igitur militiam
 conscientiam retinete, corona
 tate, quam ut reportetis, open
 cum CHRISTO resurgere. C
 enim resurgere vita est.

mus.
 rex

trium-
 inscribi
 ISTO
 CHRI-
 tum no-
 tum no-
 quod ab-
 cupatis
 Diis suis
 , Cives
 trium-
 mphan-
 atos vo-
 animo-
 ne cele-
 bonam
 æ repor-
 est prius
 RISTO

Hæc

